

15.07.2022

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА	2
Внесено зміни до трудового законодавства	2
Скасовано критичний імпорт на товари	2
Спрощено валютні обмеження для імпорту товарної продукції та збільшено граничні строки розрахунків за експортно-імпортними операціями	2
ПДВ	3
Особливості формування податкового кредиту за лютий-травень платниками, які використовують касовий метод	3
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК	3
Порядок звітування, якщо пункти роздрібного продажу підакцизних товарів знаходяться в різних районах міста	3
ТРАНСФЕРНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ	3
Розмір штрафних санкцій за неподання або несвоєчасне подання Звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення	3
ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ	4
Особливості трудових відносин з працівником-біженцем	4
ІНШЕ	5
Карантинний мораторій під час воєнного стану	5
ПОРАДИ ЕКСПЕРТІВ	5
Як оформити відрядження співробітника, який виїхав за кордон у зв'язку з війною	5

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Внесено зміни до трудового законодавства

Верховна Рада України прийняла [Закон](#), яким:

1. виключено положення, у ч.3 ст.119 КЗПП щодо збереження середнього заробітку за місцем роботи за працівниками на час призову на військову службу;

2. уточнюється, що до стажу, який дає право на щорічну відпустку, не зараховується період перебування працівників на військовій службі, за який зберігається місце роботи та посада;

3. під час воєнного стану роботодавець зможе розривати трудовий договір за умови неспроможності забезпечувати працівника роботою, у зв'язку зі знищенням (відсутністю) виробничих, організаційних та технічних умов, засобів виробництва або майна роботодавця внаслідок бойових дій. При цьому договір можна буде розірвати, якщо не має можливості перевести працівника на іншу роботу за його згодою. У такому випадку працівнику виплачуватимуть вихідну допомогу в розмірі середньомісячної заробітної плати;

4. працівники, які виїхали за межі території України або внутрішньо переміщені особи, можуть піти у відпустку без збереження заробітної плати тривалістю до 90 календарних днів. При цьому час перебування у цій відпустці не буде входити до стажу роботи, що дає право на щорічну основну відпустку;

5. передбачається, що не можна буде залучати до нічних і надурочних робіт, робіт у вихідні, святкові і неробочі дні, направляти у відрядження працівників, які мають дітей;

6. розширюються підстави для припинення трудового договору з працівником: відсутність працівника на роботі та інформації про причини такої відсутності тривалістю понад 4 місяці; смерть працівника, ФОП, що використовує найману працю, або визнання їх безвісно відсутніми чи оголошення їх померлими;

7. скасовується право працівників щодо надання їм невикористаної відпустки до настання шестимісячного терміну безперервної роботи;

8. обмежується в часі строк звернення до суду у справах про виплату сум, що належать працівникові при звільненні. Він має становити до 3 місяців із дня отримання відповідного письмового повідомлення роботодавця про такі суми. Досі такий строк не обмежувався в часі.

Станом на 15 липня 2022 року [Закон перебуває на підписі у Президента](#) та набере чинності на наступний день після опублікування.

Скасовано критичний імпорт на товари

[Набрала чинності Постанова Кабміну](#), якою:

1. вносяться зміни до постанови Кабміну від 24.02.2022р. №153 «Про перелік товарів критичного імпорту»;

2. визнається таким, що втратив чинність, пункт 1 постанови Кабміну від 16.03.2022р. №289 «Деякі питання товарів критичного імпорту».

Тобто, фактично, скасовується критичний імпорт на товари. Але для імпорту послуг обмеження ще продовжують діяти в частковому обсязі.

Спрощено валютні обмеження для імпорту товарної продукції та збільшено граничні строки розрахунків за експортно-імпортними операціями

[НБУ повідомив](#), що з 9 липня 2022 року бізнес зможе купувати валюту та переказувати кошти за операціями з імпорту товарів, які класифікуються в товарних групах 01 – 97 УКТ ЗЕД згідно із законом “Про Митний тариф України”, тобто імпортувати будь-яку товарну продукцію.

При цьому, обмеження на купівлю валюти та транскордонні перекази для імпорту послуг зберігатимуться. Підприємства матимуть змогу імпортувати лише ті послуги,

роботи, права інтелектуальної власності та інші немайнові права, що входять до переліку, який затверджено постановою КМУ від 7 липня 2022 року №761.

Крім того, строки розрахунків за експортно-імпортними операціями розширюються із 120 до 180 днів. Нові вимоги застосовуватимуться до операцій резидентів з експорту та імпорту товарів, здійснених із 5 квітня 2022 року. Для операцій, що проводилися до відповідної дати, граничні строки розрахунків як і раніше становлять 365 днів.

ПДВ

Особливості формування податкового кредиту за лютий-травень платниками, які використовують касовий метод

Згідно з [роз'ясненнями Державної податкової служби України](#), підставою для формування податкового кредиту за звітні періоди лютий – травень 2022 року платниками, що використовують касовий метод, є документ, що підтверджує дату списання коштів із банківського рахунка (видачі з каси) платника ПДВ або дату надання інших видів компенсацій вартості поставлених (чи тих, що підлягають постачанню) йому товарів/послуг.

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Порядок звітування, якщо пункти роздрібного продажу підакцизних товарів знаходяться в різних районах міста

[Державна податкова служба України звертає увагу](#), що суб'єкт господарювання роздрібною торгівлі підакцизними товарами, який має пункти роздрібного продажу підакцизних товарів в різних районах міста з районним поділом, що обслуговуються різними ДПІ, але входять до складу однієї ТГ міста та податок сплачується на єдиний рахунок такої ТГ, подає Декларацію та заповнює один Додаток 6 до Декларації із зазначенням коду КОАТУУ ТГ до «базової» ДПІ, що визначена контролюючим органом, із зазначенням коду та назви такої ДПІ (назву та код «базової» ДПІ необхідно дізнатися у контролюючому органі за місцезнаходженням пунктів продажу товарів), де вказуються всі обсяги продажу підакцизних товарів та податкові зобов'язання, які виникли внаслідок здійснення діяльності на території ТГ.

При цьому, в додатку 10 «Доповнення до декларації акцизного податку відповідно до пункту 46.4 статті 46 глави 2 розділу II Кодексу» до Декларації платник зазначає нарахування акцизного податку в розрізі кожного коду КОАТУУ, який був до об'єднання такої ТГ.

ТРАНСФЕРНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Розмір штрафних санкцій за неподання або несвоєчасне подання Звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення

[Державна податкова служба України нагадує](#), що, відповідно до пп.120.3 ПКУ, неподання платником податків, зокрема, Звіту про контрольовані операції та/або документації з трансфертного ціноутворення згідно з вимогами ст.39 ПКУ – тягне за собою накладення штрафу (штрафів) у розмірі:

1. 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року;

2. 3 відс. суми контрольованих операцій, щодо яких не була подана документація, визначена підпунктами 39.4.6 та 39.4.9 п. 39.4 ст. 39 ПКУ, але не більше 200 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року.

Сплата таких фінансових санкцій (штрафів) не звільняє платника податків від обов'язку подання Звіту та/або документації.

Неподання платником податків Звіту та/або документації після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), передбаченого пп.120.3 ПКУ, – тягне за собою накладення штрафу в розмірі 5 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, за кожен календарний день неподання Звіту та/або документації, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року.

Пунктом 120.6 ПКУ визначено, що несвоєчасне подання платником податків, зокрема, Звіту та/або документації – тягне за собою накладення штрафу (штрафів) у розмірі:

1. одного розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання Звіту, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року;

2. двох розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року, за кожний календарний день несвоєчасного подання документації, визначеної підпунктами 39.4.6 і 39.4.9 п. 39.4 ст. 39 ПКУ, але не більше 200 розмірів прожиткового мінімуму для працездатної особи, встановленого законом на 01 січня податкового (звітного) року.

Поряд з цим, п.11 підрозд.10 розд.ХХ «Перехідні положення» ПКУ визначено, що штрафні (фінансові) санкції (штрафи) за наслідками перевірок, які здійснюються контролюючими органами, застосовуються у розмірах, передбачених законом, чинним на день прийняття рішень щодо застосування таких штрафних (фінансових) санкцій (з урахуванням норм п.7 підрозд.10 розд. ХХ «Перехідні положення» ПКУ).

ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

Особливості трудових відносин з працівником-біженцем

[Державна служба України з питань праці інформує](#), що законодавством про працю не передбачено обов'язку працівника повідомляти роботодавця про своє місцезнаходження та отримання статусу біженця або визнання його особою, яка потребує тимчасового захисту.

Водночас, працівники, які не виходять на роботу внаслідок обставин, пов'язаних з бойовими діями, або ті, які не мають змоги виходити на роботу у зв'язку з небезпекою для життя і здоров'я, не можуть бути звільнені за п.4 ч.1 ст.40 КЗпП за прогул без поважної причини.

У випадку, якщо робота може виконуватися дистанційно, працівник може продовжувати виконувати свої трудові обов'язки з відповідною оплатою.

Якщо з працівником відсутній зв'язок, до з'ясування причин і обставин його відсутності, за ним зберігаються робоче місце та посада, трудові відносини не припиняються, однак час таких неявок не підлягає оплаті та не зараховується до стажу роботи, що дає право на щорічну відпустку.

ІНШЕ

Карантинний мораторій під час воєнного стану

[Державна податкова служба України звертає увагу](#), що норма п.52 прим.1 підрозд.10 розд.ХХ ПКУ щодо мораторію (зупинення) застосування штрафних санкцій за порушення термінів нарахування, декларування та сплати податків і зборів на період дії карантину не застосовується з 27.05.2022р. на період дії воєнного стану.

Адже, тимчасово, на період дії воєнного стану, починаючи з 27.05.2022р., привілюють норми в частині звільнення від відповідальності за несвоєчасне виконання платником податків податкових обов'язків у випадках та за умов, передбачених п.69 підрозд.10 розд.ХХ ПКУ.

ПОРАДИ ЕКСПЕРТІВ

Як оформити відрядження співробітника, який виїхав за кордон у зв'язку з війною

На законодавчому рівні правила відряджень встановлено лише для держслужбовців та врегульовано Інструкцією про службові відрядження в межах України та за кордон від 13 березня 1998р. №59 (далі – Інструкція №59).

Щодо звичайних підприємств Інструкція №59 має рекомендаційний характер, а усі організаційні питання стосовно відрядження Компанія регулює самостійно з урахуванням специфіки господарської діяльності. Але радимо орієнтуватися на Інструкцію №59, оскільки інших нормативних документів, які б регламентували відрядження працівників немає.

Пунктом 1 розд.1 Інструкції №59 передбачено, що службовим відрядженням вважається поїздка працівника за розпорядженням керівника на певний строк до іншого населеного пункту для виконання службового доручення **поза місцем його постійної роботи**.

Тому, в першу чергу, рекомендуємо **врегулювати питання дистанційної (віддаленої) роботи працівників** (наказом, трудовими договорами).

Також доцільно передбачити у внутрішньому положенні про відрядження, що для працівників, які працюють дистанційно (віддалено), відрядженням вважаються поїздки для виконання службового доручення із місця їх фактичного знаходження (проживання).

ТЕТЯНА ШКАБАРА

Консультант з обліку та оподаткування

KEYNAS GROUP

04119, Україна, м. Київ, вул. Білоруська 36А, оф. 204

Тел: +38 (044) 299 95 06/+38 (044) 299 96 05

Моб.: +38 (098) 393 07 88

tetiana.shkabara@keynas.com

www.keynas.com